

[Domovská Stránka](#) > ... > [Rodinné Veci a Dedenie](#) > [Únosy Detí Rodičmi](#) > Spracúvanie doručených vecí týkajúcich sa návratu súdmi

Spracúvanie doručených vecí týkajúcich sa návratu súdmi

Bolo vaše dieťa odvedené do inej krajiny EÚ bez vášho súhlasu alebo v rozpore so súd-ným rozhodnutím?

Právom EÚ sa zavádza systém justičnej spolupráce, ktorý zabezpečuje rýchly návrat dieťaťa do členského štátu jeho obvyklého pobytu.

1 Ktoré pravidlá EÚ sa uplatňujú?

Ak bolo dieťa neoprávnene premiestnené alebo je neoprávnene zadržované v inom členskom štáte, než je členský štát, v ktorom dieťa malo obvyklý pobyt pred únosom, uplatňuje sa [Haagsky dohovor z roku 1980](#) doplnený kapitolami III a IV [nariadenia Brusel IIb](#). Toto nariadenie sa uplatňuje vo všetkých členských štátoch EÚ s výnimkou Dánska.

Praktická príručka k uplatňovaniu nariadenia Brusel IIb sa nachádza na tejto stránke: [Publikácie Európskej justičnej siete](#).

2 Aké je konanie pred súdom a čo skúma súd pri rozhodovaní o návrate dieťaťa?

Návrh na začatie konania o návrate sa podáva na súd členského štátu, v ktorom sa dieťa v súčasnosti nachádza. Môžu ho iniciovať priamo rodičia, ktorí žiadajú o návrat, alebo s pomocou ústredného orgánu.

Súd koná o návrhu v rámci konania urýchlene. Okrem prípadu výnimočných okolností by sa rozhodnutie malo vydať najneskôr do šiestich týždňov odo dňa podania návrhu na súd.

Hlavnou úlohou súdu, ktorý vedie konanie o návrate, je určiť, či došlo k únosu (dieťa bolo odvedené do iného členského štátu alebo zadržované v inom členskom štáte, ako je členský štát, v ktorom dieťa obvykle žilo pred únosom, a tým bolo porušené opatrovnícke právo inej osoby), a ak áno, zabezpečiť urýchlený návrat dieťaťa do členského štátu, v ktorom malo obvyklý pobyt pred premiestnením.

Súd overí najmä to, či:

- bolo dieťa premiestnené do iného členského štátu alebo zadržované v inom členskom štáte, ako je členský štát jeho obvyklého pobytu pred premiestnením,
- je premiestnenie alebo zadržovanie v rozpore s opatrovníckym právom a
- sa opatrovnícke právo vykonávalo, buď spoločne alebo samostatne, alebo by sa bolo takto vykonávalo, ak by nedošlo k premiestneniu alebo zadržaniu.

Ak sú tieto podmienky splnené, súd musí v zásade nariadiť návrat dieťaťa, pokiaľ sa neuplatňuje niektorý z obmedzených dôvodov na zamietnutie stanovených v [Haagskom dohovore z roku 1980](#).

Dieťa musí mať skutočnú a účinnú možnosť vyjadriť svoje názory, ak ich je schopné sformulovať. Osoba, ktorá žiada o návrat dieťaťa, musí mať takisto možnosť byť vypočutá. Ak táto podmienka nie je splnená, súd nemôže odmietnuť návrat dieťaťa.

V prípade potreby môže súd prijať aj predbežné alebo ochranné opatrenia na zaistenie bezpečnosti dieťaťa alebo na uľahčenie kontaktu s rodičom, ktorý žiada o návrat. Takýmito opatreniami sa nesmie spôsobiť neúmerné predĺženie konania o návrate.

Počas celého konania bude súd nabádať strany, aby zvážili mediáciu alebo iné formy alternatívneho riešenia sporov za predpokladu, že to nie je v rozpore s najlepším záujmom dieťaťa. Viac informácií o mediácii v rodinných veciach nájdete prostredníctvom odkazu v dolnej časti tejto stránky.

Súdy členského štátu pôvodu si zachovávajú právomoc rozhodovať o veciach rodičovských práv a povinností vrátane otázky opatrovníctva.

3 Môže súd krajiny, do ktorej bolo dieťa unesené, zamietnuť návrat dieťaťa?

Ak sa zistí, že dieťa bolo unesené, súd v krajine, do ktorej bolo dieťa unesené, môže zamietnuť jeho návrat len:

- ak rodič, ktorému bolo dieťa unesené, v čase únosu svoje opatrovnícke právo v skutočnosti nevykonával alebo s premiestnením alebo zadržaním dieťaťa súhlasil alebo sa s ním následne zmieril [článok 13 prvý odsek písm. a) [Haagskeho dohovoru z roku 1980](#)],
- ak existuje vážne nebezpečenstvo, že návrat by vystavil dieťa fyzickej alebo duševnej ujme [článok 13 prvý odsek písm. b) [Haagskeho dohovoru z roku 1980](#)]. Návratu však nemožno predísť, ak boli prijaté primerané opatrenia na ochranu dieťaťa (článok 27 ods. 3 [nariadenia Brusel IIb](#)),
- ak dieťa nesúhlasí s návratom (článok 13 ods. 2 [Haagskeho dohovoru z roku 1980](#)),
- ak by návrat nebol povolený, lebo by to nepripúšťali základné zásady ochrany ľudských práv a základných slobôd dožadovaného štátu (článok 20 [Haagskeho dohovoru z roku 1980](#)).

Aj keď bol návrat dieťaťa zamietnutý, súdy členského štátu obvyklého pobytu dieťaťa môžu rozhodnúť o opatrovníctve, pričom okrem iného zohľadnia dôvody zamietnutia návratu. Každé rozhodnutie, ktorým sa požaduje návrat dieťaťa, bude vykonateľné v iných členských štátoch.

4 Čo sa stane, keď súd nariadi návrat dieťaťa?

Ak súd nariadi návrat dieťaťa, jeho rozhodnutie je vykonateľné v členskom štáte, v ktorom bolo vydané, v súlade s vnútroštátnym právom tohto štátu.

Ak je dieťa následne odvedené do iného členského štátu, rozhodnutie o návrate sa tam môže uznať a vykonať bez toho, aby bolo potrebné začať nové konanie o návrate podľa Haagskeho dohovoru z roku 1980.

Konečné rozhodnutie súdu v členskom štáte pôvodu je automaticky uznané a vykonateľné v inej krajine EÚ bez potreby vyhlásenia vykonateľnosti („zrušenie vyhlásenia vykonateľnosti“) za predpokladu, že sudca vydal príslušné osvedčenie stanovené v [nariadení Brusel IIb](#).

Ak chcete získať podrobné informácie o konkrétnej krajine, zvolte jej vlajku.

5 Súvisiace odkazy

- [Spracúvanie doručených vecí týkajúcich sa návratu ústrednými orgánmi](#)
- [Nájdite ústredný orgán vo vašom členskom štáte EÚ a ďalšie dôležité informácie](#)
- [Praktická príručka k uplatňovaniu nariadenia Brusel IIb](#)
- [Leták o cezhraničnom rodičovskom únose dieťaťa](#)
- [Rodinná mediácia](#)
- [Haagska konferencia medzinárodného práva súkromného – špecializovaná časť jej webového sídla venovaná problematike únosu detí](#)

Tieto stránky spravuje Európska komisia. Informácie na tejto stránke nemusia nevyhnutne vyjadrovať oficiálne stanovisko Európskej komisie. Komisia nenesie žiadnu zodpovednosť ani inak neručí za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Pokiaľ ide o pravidlá v oblasti autorských práv pre webové stránky EÚ, pozri právne upozornenie.